

Izglītības un zinātnes ministrija

Vaļņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67226209, e-pasts pasts@izm.gov.lv, www.izm.gov.lv

PEDAGOGU DARBA SAMAKSAS PILNVEIDES DARBA GRUPAS SANĀKSMES PROTOKOLS NR.8

2022. gada 2. jūnijā

Sanāksme notiek Izglītības un zinātnes ministrijā, Rīgā, Vaļņu ielā 2, Lielajā zālē (2.stāvā); attālināti MS Teams vidē.

- Sēdi vada: Jānis Klauze, Izglītības un zinātnes ministres padomnieks finanšu jautājumos, darba grupas vadītājs
- Sēdi protokolē: Ginta Kļava-Krastiņa, Izglītības un zinātnes ministrijas Finanšu departamenta finanšu analītiķe
- Piedalās: Ivars Balamovskis, Rīgas pilsētas Izglītības pārvaldes priekšnieks, departamenta direktora vietnieks
Česlavs Batņa, Ādažu novada Ādažu vidusskolas direktors
Ināra Dundure, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece izglītības un kultūras jomā
Ieva Ervalde, Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta eksperte
Andis Groza, Latvijas Nacionālā kultūras centra direktora vietnieks kultūrizglītības jautājumos, Kultūrizglītības nodaļas vadītājs
Ineta Jakubone, Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta vecākā eksperte
Sarmīte Joma, Jelgavas valstspilsētas pašvaldības Izglītības pārvaldes vadītājas vietniece
Dace Kalsone, Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta direktores vietniece statistikas un finanšu plānošanas jomā
Edīte Kanaviņa, Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta direktore
Diāna Laipniece, Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovācijas departamenta direktore vietniece politikas ieviešanas un monitoringa jomā
Ina Masule, Latvijas Nacionālā kultūras centra Kultūras un radošās industrijas izglītības nodaļas izglītības sistēmas eksperte
Jānis Ozols, Izglītības un zinātnes ministres padomnieks juridiskajos jautājumos
Intra Pavloviča, Izglītības un zinātnes ministrijas Finanšu departamenta vecākā eksperte
Roventa Putniņa, Kultūras ministrijas Budžeta nodaļas vadītāja vietniece

	Lolita Rūsiņa, Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta eksperte
	Vija Sapežinska, Izglītības un zinātnes ministrijas Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta vecākā eksperte
Pieaicinātās personas:	Ilze Pauliņa, Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta departamenta vecākā eksperte
	Baiba Bašķere, Izglītības un zinātnes ministrijas Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta direktora vietniece pieaugušo izglītības jomā
	Dīta Štefenhagena, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības pārstāve
Nepiedalās:	Māra Bauvare, Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta vecākā eksperte
	Anna Jermakoviča, Latvijas Privātskolu asociācijas vadītāja
	Rūdolfs Kalvāns, Latvijas izglītības vadītāju asociācijas prezidents
	Guntis Mačtams, Ugāles vidusskolas direktors
	Anda Mičule, Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta departamenta direktora vietniece
	Inga Vanaga, Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja

2022.gada 2.jūnijā sanāksme sākas plkst. 10:00.

1. Sanāksmes atklāšana un iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana – J.Klauze

Izglītības un zinātnes ministres padomnieks finanšu jautājumos J.Klauze **atklāj sanāksmi un izsludina sanāksmes darba kārtību** (pielikumā).

Nolēma:

1. Apstiprināt 2022. gada 19. maija Pedagogu darba samaksas pilnveides darba grupas sanāksmes protokolu.

2. Pedagogu darba slodze augstākajā izglītībā

Ziņo: D.Laipniece

D.Laipniece prezentē akadēmiskā personāla trīs pīlāru finansēšanas modeli, kur augstākajā izglītībā 1.pīlārs (pamats) ietver valsts finansētās budžeta vietas ap 125 MEUR, 2.pīlārs (sniegums) ietver augstskolu snieguma finansējumu ap 6,5 MEUR un 3.pīlārs (attīstība) ietver ES fondus. Prezentē pārmaiņas saskaņā ar pasaules tendencēm augstākās izglītības finansēšanā, kā arī priekšlikumus un faktisko atlīdzību 2021.gadā valsts augstskolās un atlīdzības modeļa maiņu. (prezentācija pielikumā).

Tikšanās dalībnieku diskusija:

Č.Batņa jautā vai minimālo mēneša darba algas likmi nodrošina no valsts budžeta un prezentētā faktiskā atlīdzība veidojas arī no augstskolu ieņēmumiem.

D.Laipniece atbild, ka prezentācijā redzamās faktiskās likmes tiek nodrošinātas no augstskolas kopējā budžeta, kas ietver maksas studentus, piesaistītos projektus, nomas maksas, pasākumus un tml.

Č.Batņa izsakās, ka faktiskā situācija atlīdzības apjomā ir atkarīga no augstskolas ieņēmumiem, redzams, ka LSPA ir minimāli ieņēmumi un viņi nevar nodrošināt augstāku algas likmi.

D.Laipniece atbild, ka LSPA ir diezgan daudz maksas studenti, vairāk nekā puse, akadēmija nav labas saimniekošanas piemērs, to tuvākajā laikā paredzēts konsolidēt ar kādu labāk pārvaldītu iestādi, visticamāk ar RSU.

Č.Batņa izsakās, ka pēc būtības augstskolām atalgojuma minimums ir ļoti zems un jautā vai lektoru un asistentu zemākā mēneša darba algas likme attiecīgi 900 EUR un 717 EUR ir par 40 stundām.

D.Laipniece atbild, ka augstskolu akadēmiskajam personālam ir īpatnējs regulējums – gadā no 600 līdz 1000 stundām. Norādīta vidējā bruto alga mēnesī.

Č.Batņa piedāvā šos datus pasniegt arī publiskajā telpā, jo tie parāda, ka faktiskā situācija nav tik pesimistiska kā augstskolas par to izsakās, atšķirībā no vidējās izglītības. Piedāvā lektoriem un asistentiem zemāko mēneša darba algas likmi celt, savukārt attiecībā uz pārējām amatu grupām noteikt maksimālos griestus, piemēram, līdz 3 vai 4 TEUR. Kā arī piedāvā topošajiem pedagogiem pienākumu nostrādāt izglītības iestādē vismaz 5 gadus pēc absolvēšanas, nevis 2 gadus. 80% no „Mācītspēks” pedagogiem nostrādā 2 gadus un aiziet prom. Jāiestrādā normatīvais regulējums attiecībā uz topošajiem pedagogiem, ka valsts sedz viņu izglītību, tad šiem pedagogiem vismaz 5 gadi jānostrādā valsts skolā, tas būtu arī viens no risinājumiem pedagogu vakanču mazināšanai.

D.Laipniece izsakās, ka šis priekšlikums ir apspriežams un jāņem vērā cik tas būs pieņemams ieinteresētajām pusēm, piemēram, Latvijas Studentu apvienībai, taču piekrist, ka jāiet šajā virzienā. Attiecībā uz akadēmiskā personāla likmēm dati ir svaigi iegūti un tie tiks publicēti. Izsakās, ka nevajadzētu tik ļoti reglamentēt likmes augstākajā izglītībā, jo tās ir atkarīgs no augstskolas kopējā budžeta, drīzāk noteikt ieteicamo diapazonu.

Č.Batņa izsakās, ka studenti var izvēlēties studēt par maksu, bet ja valsts viņiem nodrošina apmaksātu studiju vietu, pabeidzot pedagoģijas studijas jānosaka pienākums strādāt skolā. Līdzīga pieeja ir arī Amerikas Savienotajās Valstīs. Tādā veidā redzēsim tos pedagogus, kas tiešām grib strādāt skolā. Uz šādu pieeju ir jāvirzās.

I.Dundure piedāvā topošajiem pedagogiem noteikt par pienākumu nostrādāt izglītības iestādē vismaz 4 gadus pēc absolvēšanas. Atgādina, ka Padomju laikā jau bija šāda sistēma un tā strādāja, jaunos pedagogus sūtīja uz skolām strādāt 5 gadus. Aktualizē jautājumu par studentu paralēlu strādāšanu jau no 1.kursa, jo daudzi nespēj pabeigt studijas, neiegūst kompetences. Piedāvā jaunajiem pedagogiem samazināt slodzi. Izsakās, ka topošajiem pedagogiem jābūt arī paredzētai mācību maksas atmaksai, ja pedagogs nenostādā noteikto periodu. Tāda sistēma esot arī Anglijā un vairākās citās valstīs. Studentu organizācijas vienmēr aizstāvēs studentu intereses, taču tām jābūt samērojāmām. Piedāvā slēgt četru pušu līgumus ar studentu, augstāko izglītības iestādi, pašvaldību un valsti, tādā veidā mēģinot vairāk piesaistīt topošos pedagogus un noturēt viņus sistēmā.

D.Laipniece izsakās, ka iespējas īstenot šo ir atkarīgas no budžeta veidošanas, jo šobrīd 70% no pedagoģijas studentiem studē par maksu, tikai 30% studē budžeta vietās, līdz ar to, mazāko

daļu piesaistot pedagogijai uz noteiktajiem gadiem diez vai būs līdzēts. Tiek runāts par līdzmaksājuma ieviešanu un te ir jautājums arī pašvaldībai, vai tās ir gatavas iesaistīties ar četru pušu līgumu un maksāt studentiem līdzmaksājumu.

I.Dundure piedāvā paaugstināt valsts pusi un piesaistīt pašvaldību, piedāvā jautājumu izskatīt klātienē atsevišķā sanāksmē. Izsakās, ka pašvaldības jau tagad meklē risinājumus un maksā stipendijas. Atgādina, ka „Mācītspēks” ir punkts par līguma slēgšanu, piedāvā paņemt to un pilnveidot. Piedāvā sanākt klātienē un likt kopā piedāvājumus, pieaicināt Latvijas Universitātes pārstāvjus.

D.Laipniece izsakās, ka „Iespējamā misija” programmā ir 100 cilvēki un tas ir viegli pārvaldāms process, šeit iet runa par tūkstošiem cilvēku, pedagogijā studējošo studentu skaits visosursos ir aptuveni 5 tūkstoši. Ieviešot līgumā punktu par atstrādāšanu jāparedz, ko darīt, ja kāds šo punktu negribēs pildīt un arī negribēs atmaksāt naudu. IZM nav nedz kapacitātes, nedz vēlmes nodarboties ar parādu piedziņu, līdz ar to jāiet uz administratīvi reāliem un vienkāršiem risinājumiem. Viens no iespējamajiem variantiem ir jau pieminētais Anglijas variants, kur studenti sākotnēji studē par maksu, ņem kredītu, bet sāk atmaksāt kredītu sasniedzot noteiktu ienākumu līmeni. Piemēram, caur VID studentam tiek atmaksāta daļa no studiju maksas maksājumiem.

I.Dundure izsakās, ka jāiesaista arī Finanšu ministrija, ne tikai VID un jāparedz, ka nauda jāatmaksā, ja nestrādā par pedagogu.

D.Laipniece izsakās, ka Valsts varētu sākt atmaksāt kredītu ja pedagogs pēc studijām strādā izglītības iestādē, no VID datiem to ir iespējams identificēt, to vajadzētu programmēt tā, lai tas ir automātisks risinājums, jo manuāls darbs nav ilgtspējīgs, viss ir izdarāms. Izsakās, ka augustā būs ziņojums par jauno akadēmiskā personāla karjeras modeli un arī tiks sagatavots ziņojums par turpmāko augstākās izglītības finansēšanu, šis būs viens no variantiem par ko publiski tiks diskutēts ar nozari un Finanšu ministriju.

I.Dundure izsakās, ka ir pozitīva attieksme no Swedbank, jautā kuras bankas iesaistās studentu kreditēšanā.

D.Laipniece izsakās, ka šobrīd studentu kreditēšanā ar valsts garantiju iesaistās Swedbank, pāris gadus atpakaļ tika mainīts kreditēšanas modelis, kas prasīja dažādu IT sistēmu salāgošanu un tika atcelta prasība pēc otrā galvotāja.

I.Dundure piedāvā iesaistīt Swedbank.

D.Laipniece izsakās, ka Swedbank ar šo nav nekāda sakara, viņi izsniedz valsts garantētus kredītus studijām. Runājot par dažādajiem mehānismiem ir jārūnā ar VID un FM.

I.Dundure jautā, kad būs atsevišķa sanāksme klātienē, piedāvā jūlija pirmo nedēļu, ceturtdienu 7.jūliju 10:00.

J.Klauze atgādina, ka visās darba grupas sēdēs ir iespējams piedalīties klātienē.

Č.Batņa piedāvā topošajiem pedagogiem noteikt pienākumu nostrādāt izglītības iestādē vismaz 5 gadus pēc absolvēšanas, lai pedagogs nostrādātu visu posmu no 5.-9.klasei, piedāvā gradēt.

D.Laipniece izsakās, risinājums jālīdzsvaro, taču idejiski tiek runāts par vienu un to pašu.

B.Baškere atgādina, ka agrāk bija noteikts, ka 3 gadi jānostrādā izglītības iestādē uz nosūtīto vietu, bet tad pašvaldība piedāvāja dzīvesvietu, tā bija cita situācija. Iespējams arī šobrīd šis būs viens no nosacījumiem par, kuru būs jādomā. Neiebilst pret priekšlikumu kā tādu. Izsakās, ka vakanču mazināšanas plānā ir vienošanās par to, ka tiks mainīts normatīvs un paredzēts ierobežojums, ka no 1.kursa sākt strādāt nevarēs. Normētais gadu skaits varētu arī atbaidīt studēt gribētājus.

Č.Batņa jautā kāpēc 1.kursa studentiem neļaut strādāt, piemēram, ja topošajam pedagogam jau ir viena augstākā izglītība.

B.Baškere izsakās, ka ierobežojums attieksies tikai uz tiem, kas pēc vidējās izglītības uzsāks studijas pedagogijā.

Č.Batņa nepiekrīt un izsakās, ka arī 1.kursa studenti var būt ļoti labi pedagogi.

B.Baškere izsakās, ka iepriekš teiktais bija replika uz I.Dundures kundzes teikto un par šo jautājumu vēl tiks diskutēts, jautājums nav izlemts.

3. Iesniegtie priekšlikumi profesionālās izglītības jomā

Ziņo: J.Klauze

J.Klauze atgādina, ka tika saņemti divi priekšlikumi, viens no Č.Batņas kunga un otrs no Kultūras ministrijas. Aicina izteikties attiecībā uz priekšlikumiem.

Tikšanās dalībnieku diskusija:

Č.Batņa piedāvā vienotu atalgojuma metodiku, kurā ir pamatdaļa un mainīgā daļa. Piedāvājums tapis sadarbībā ar mūzikas skolu direktoriem. Piedāvājums ir gradēt tieši tāpat kā vispārējā izglītībā, 4 grupas – individuālās stundas; mazās grupas; lielās grupas un mākslinieciskie kolektīvi. Kur ir vairāk iesaistīto, tur papildus darbs ir lielāks. Č.Batņa piedāvā vienoto apmaksas metodiku ar mainīgo papildus pienākumu apmaksu un arī saistībā ar piepildījumu. Vispārējā izglītībā metodisko komisiju vadīšana vai nodaļas izglītības programmu vadīšana nereti ir ietarificēta stundās vai veikta piemaksa. Profesionālajā vidējā izglītībā - mūzikā, mākslā, dejā - ir savādāk, tur ir programmu vadītāji un līdz ar to būtu jaunajos MK noteikumos jānedefinē, ka, ja ir nodaļas vai izglītības programmas vadītājs, tad viņam algas likme ir sekojoša, neparedzot, cik daudz viņš var strādāt, jo iespējams, viņš ir klavierspēles pedagogs un vada šo izglītības programmu, tātad pus slodze vienā, pus slodze – otrā. Bet to normatīvi paredzot, arī mūzikas vidusskolām būs vieglāk.

I.Masule izsakās, ka LNKC piekrīt Č.Batņas priekšlikumam, kas saskan arī daļēji ar LNKC priekšlikumu par sadaļu – citi pienākumi - par audzināšanu, metodisko komisiju vadīšanu un nodaļu vadīšanu, jo tiešām var gadīties tāda situācija, kad vada tikai trīs stundas, bet pārējais - vada šīs izglītības programmas vai veic kādu citu vēl administratīvas lietas, kas iet zem šīm citām stundām, bet ir būtiskas tieši šai slodzes sadalījumā. Piedāvā aprēķināt ņemt vērā 40 nedēļu ietvaru, kā tas ir salīdzinājumā ar vispārējā izglītībā, jo tādējādi maksa par vienu stundu būtu vienota visā izglītības sektorā. Slodzes proporcijas 60:40 sasniegšana būtu sasniedzama ar pārejas periodu.

B.Baškere izsakās, ka priekšlikumi ir labi izmantojami profesionālajā ievirzē kultūras, mākslas un dejas skolotāju slodzes noteikšanai, un tā specifika atšķiras no pārējām profesionālās izglītības iestādēm. Piedāvā noteikumus paredzēt šīs atšķirības. Priekšlikums ir samazināt profesionālās izglītības pedagogiem noteikto stundu skaitu gadā, šobrīd paliekam pie 41 nedēļas, jo tas saistās arī ar mācību plānu. Skolotājam neatkarīgi no tā vai viņš vada mācību stundas vai dara citus darbus, pedagoga atalgojums netiek pārrēķināts, atalgojuma lielums nemainās, līdz ar to, nav atšķirības vai tiek maksāts par 40 vai 41 nedēļu. Vienīgā atšķirība ir profesionālās izglītības iestāžu skolotāju atalgojums tiek izrēķināts par visām 44 nedēļām, neieskaitot atvaļinājumu, kas piesummējot sastāda 52 nedēļas. Tas nozīmē, ka šeit netiek ietverts nekāds laiks citiem darbiem, ko viņš nevar darīt savā darba laikā. Vispārējās izglītības pedagogiem ir mazāks nedēļu skaits, kas ir zināma papildus pienākumu un kontaktstundu proporcija. Atsaucoties uz bažām par skolotāju trūkuma risku, apskatīts, ka stundu skaits nedaudz palielinās, taču nav neiespējami nodrošināt mācību procesu ar esošajiem cilvēkresursiem. Jāņem vērā, ka notiek arī pāreja uz modulāro programmu pieeju, līdz ar to kopējais kontaktstundu skaits nedaudz palielinās, skolu administrācijai un vadībai ir jādod iespēja pietiekami elastīgi plānot skolotāju noslodzi gada intervālā. Piedāvā saglabāt iespēju pedagogiem tarificēt Darba likumā atļauto stundu ietvarā, t.i. maksimums 40 stundas nedēļā, nedomājot tikai kontaktstundas, bet vispār to, ko skolotājs strādā. Vislielākais iebildums no izglītības iestāžu vadītājiem un lūgums - netika atbalstīts priekšlikums strikti noteikt slodzes sadalījumu - kontaktstundas pret papildus pienākumiem. Nevis izpratnē, ka vispār, bet ir jābūt kādam laika posmam, kad skolotājs veic papildus pienākumus un viņam ir laiks gan sagatavoties, gan radīt metodiskos materiālus, gan sevi profesionāli pilnveidot. Lūgums ir neierobežot katra viena skolotāja ietvarā, jo tas tādā veidā ierobežo skolas vadītāju elastīgi plānot gan mācību procesu, gan cilvēku resursus. Atsaucas uz Č.Batņas un LNKČ pārstāves teikto, ka skolotājam ir kāda daļa, kad skolotājs vada, piemēram, mācību jomu vai metodisko jomu, kas ir papildus pienākumi, ko skolotājs arī dara ārpus kontaktstundu laika. Līdz ar to ir lielā proporcija, kad pret kontaktstundām ir noteikts kāds papildus pienākumu laiks, bet tas nav attiecināms uz katru individuālu skolotāju, t.i. katram nevar būt 40 pret 60, jo viņam tā slodze var būt atšķirīga – kontaktstundu var būt mazāk nekā viņam ir papildu pienākumi. Par vienu stundu maksā vienādi – papildus pienākumu stunda nav lētāka nekā kontaktstunda. Neatkarīgi no tā, vai skolotājs vada vai nevada stundas, viņš saņem vienādu atalgojumu, kas ir atbalstāms.

I.Masule piekrīt B.Baškeres kundzes teiktajam.

Č.Batņa precizē, ka viņa piedāvājums ir par profesionālo izglītību - mūzikas, mākslas un dejas jomu skolām.

4. Dažādi

Ziņo: D.Kalsone

D.Kalsone prezentē direktoru un pedagogu aptaujas rezultātus, tos plānots izmantot informatīvajā ziņojumā. Attiecībā uz pedagoga papildu pedagoģiskā darba, gatavošanās, audzināšana, darbu labošana, konsultācijas u.c. 41% respondentu (kopējais respondentu skaits 346) snieguši atbildi, ka darba kritēriju koeficienti būtu jānosaka kā obligāti saistoši, pārējās izvēles (kā vadlīnijas) – 59%.

41% respondentu pedagoga darba slodzes sadalījuma attiecību 60% : 40% gaida jau šogad, t.i. ar 2022./2023.m.g., savukārt 36% pēc gada, t.i. ar 2023./2024.m.g.

Aptaujas dati liecina, ka 59% respondentu jau šobrīd izmanto MK not.Nr.445 5.pielikumu.

Pedagogu aptaujas dati liecina, ka 60% pedagogu vēlas, lai slodzes proporcija tiktu noteikta MK noteikumos kā obligāti saistoša, respondentu skaits - 3315 pedagogs. (prezentācija pielikumā).

Tikšanās dalībnieku diskusija:

Č.Batņa izsakās, ka dati parāda tendenci, ka domas dalās, tādēļ ir būtiski noteikt obligāto saturu, kas tiek maksāts par kontaktstundām un sagatavošanos un tad direktoram iedot autonomiju attiecībā uz pārējiem papildus pienākumiem. Galēji visu nospraust MK noteikumos nevajadzētu, bet ja būtu variēšanas iespēja, to atbalstītu vairāk nekā šobrīd.

Nākamā darba grupas tikšanās 2022.gada 16.jūnijā plkst.09:00.

2022.gada 2.jūnijā sanākumi slēdz plkst. 11:10.

Darba grupas vadītājs

J.Klauze

Sanākumi protokolēja

G.Kļava-Krastiņa

02.06.2022. 16:37

G.Kļava-Krastiņa

ginta.klava-krastina@izm.gov.lv

2373